

Saksprotokoll i utval for miljø og samferdsel - 15.08.2018

Geir Angeltveit, V, sette på vegner av V og SV fram slikt forslag (a):

«Endring:

Punkt 8

Fjern «sykkelveg»

Nytt punkt:

Punkt 10d

Fylkesutvalet er samd i Bystyret i Bergen sitt ønskje om at det må etablerast kollektivfelt i Fløyfjellstunnelen.»

Geir Angeltveit, V, sette fram slikt forslag (b):

«Stryk:

Punkt 14d om innfartsparkering.»

Geir Angeltveit, V, sette på vegner av Sp, SV, A, KrF, V, MDG og H fram slikt forslag (c):

«Nytt punkt:

Punkt 10d

Fylkesutvalet er samd i Bystyret i Bergen sitt ønskje om at det må etablerast kollektivfelt i Fløyfjellstunnelen.»

Geir Angeltveit, V, sette på vegner av SV, V og MDG frem slikt forslag (d):

«Tillegg:

Punkt 14

a. Fylkesutvalet ber om at det vert vurdert eit sentralt plassert stopp på Nyborg i tilknyting til dagløysing.»

Marthe Hammer, SV, sette frem slikt forslag:

«Endring:

Punkt 9

Fjern siste setning: «Fylkesutvalet rår til at ein i prosjektet har fokus på å sikre private bidrag til finansiering gjennom utbyggingsavtaler»

Tillegg:

Punkt 14d

«..., men utenom sentersonen i Åsane»»

Marthe Hammer, SV, sette på vegner av SV, MDG og V frem slikt forslag:

Tillegg:

Punkt 4, siste setning

«..., men ser det som viktig at fullgod gjennomgående sykkelveg vert etablert.»

Geir Angeltveit, V, trakk sitt forslag (a), punkt 8.

Per Lerøy, A, sette på vegner av A, KrF, Sp, V, SV, MDG og H frem slikt forslag (a):

«Endring (strykning markert med strek, tillegg i kursiv):

Punkt 8

For å sikre gjennomføring av Bybanen BT5 til Åsane må det bli arbeidd med å redusere risiko og kompleksitet i prosjektet i så stor grad som mogleg. Fylkesutvalet meiner kostnader må bli drøfta som del av arbeidet med reguleringsplanen. Det må bli planlagt for eit realistisk prosjekt der ein søker kostnadsreduserande tiltak, særleg i høve til depot, sykkelveg, tunnel og underjordisk haldeplassar i Sandviken, samt driftskostnader knytt til buss, bane og infrastruktur. Den administrative styringsgruppa (jf. vedtakspunkt 6) skal bidra til slik kostnadsstyring gjennom å syte for at konkrete løysingar i planarbeidet held seg innanfor rammene av eit realistisk finansieringsopplegg. Dersom kostnadsutviklinga i prosjektet ikkje går utover finansieringsrammene og utfordrar mogelegheitene for realisering, kan det vere aktuelt å vurdere motsegn..»

Per Lerøy, A, sette på vegner av A, KrF, Sp, V, SV og MDG frem slikt forslag (b):

«Alternativ:

Punkt 12

Fylkesrådmannen sitt forslag med slik endring i punkt 12 a).

Fylkesutvalet ser at kostnadene knytt til tunnel og underjordisk haldeplass bak Sandviken kyrkje er særskilt høge. Fylkesutvalet rår derfor til at ein gjennom heile planprosessen har særskilt merksemrd på val av løysingar som kan redusere kostnader/risiko for auka kostnader.

~~Samstundes viser fylkesutvalet til at kulturminneomsyn i Sandviken er viktig for utforming av trase. skissefasen vurderer eit alternativ med trase i dagen i Sjøgaten frå Slaktehustomten og vidare Sandviksveien opp til Åsaneveien parallelt med reperbanen i Sandviken.~~

Gustav Bahus, Frp, sette fram slik protokollmerknad på vegner av Frp:

«Framstegspartiet er uroa for kostnadane for Bybane-prosjektet og måten det skal finansierast på.

Framstegspartiet er og sterkt motstandar av dagløsing over Bryggen slik det kjem fram i planen.

Framstegspartiet sine representantar i utval for miljø og samferdsel vil gå for innstillinga med desse kommentarane, men vil jobba i gruppa fram mot handsaming i utval for kultur, idrett og regional utvikling og endeleg i fylkesutvalet.»

Gustav Bahus, Frp, sette fram slikt forslag på alle punkt:

«Utval for miljø og samferdsel tek saka til orientering.»

Røysting

Fylkesrådmannen sitt forslag punkt 1-3 vart vedteke som innstilling til fylkesutvalet med 13 røyster (Sp, SV, A, KrF, V, MDG, H) mot 2 røyster (Frp) for Bahus sitt forslag.

Fylkesrådmannen sitt forslag punkt 4 vart vedteke som innstilling til fylkesutvalet med 13 røyster (Sp, SV, A, KrF, V, MDG, H) mot 2 røyster (Frp) for Bahus sitt forslag.

Hammer sitt forslag punkt 4 fekk 7 røyster (V, MDG, A, SV) og fall.

Fylkesrådmannen sitt forslag punkt 5-7 vart vedteke som innstilling til fylkesutvalet med 13 røyster (Sp, SV, A, KrF, V, MDG, H) mot 2 røyster (Frp) for Bahus sitt forslag.

Fylkesrådmannen sitt forslag punkt 8 fekk ingen røyster mot 2 røyster (Frp) for Bahus sitt forslag og begge forslaga fall.

Lerøy sitt forslag punkt 8 fekk 13 røyster og vart vedteke som innstilling til fylkesutvalet.

Hammer sitt forslag punkt 9 fekk 1 røyst (SV) og fall.

Fylkesrådmannen sitt forslag punkt 9 (1., 2. og 3. setning) vart vedteke med 13 røyster (Sp, SV, A, KrF, V, MDG, H) mot 2 røyster (Frp) for Bahus sitt forslag.

Fylkesrådmannen sitt forslag punkt 10 a)-c) vart vedteke som innstilling til fylkesutvalet med 13 røyster (Sp, SV, A, KrF, V, MDG, H) mot 2 røyster (Frp) for Bahus sitt forslag.

Angeltveit sitt forslag punkt 10 d) fekk 12 røyster (Sp, SV, A, KrF, V, MDG, 2H) og vart vedteke som innstilling til fylkesutvalet.

Fylkesrådmannen sitt forslag punkt 10 d) vart ikkje røysta over.

Fylkesrådmannen sitt forslag punkt 11 a)-c) vart vedteke som innstilling til fylkesutvalet med 13 røyster (Sp, SV, A, KrF, V, MDG, H) mot 2 røyster (Frp) for Bahus sitt forslag.

Fylkesrådmannen sitt forslag punkt 11 d) fekk ingen røyster og fall.

Fylkesrådmannen sitt forslag punkt 12 fekk ingen røyster mot 2 røyster (Frp) for Bahus sitt forslag og begge forslaga fall.

Lerøy sitt forslag punkt 12 fekk 13 røyster (Sp, SV, A, KrF, V, MDG, H) og vart vedteke som innstilling til fylkesutvalet.

Fylkesrådmannen sitt forslag punkt 13 vart vedteke som innstilling til fylkesutvalet med 13 røyster (Sp, SV, A, KrF, V, MDG, H) mot 2 røyster (Frp) for Bahus sitt forslag.

Fylkesrådmannen sitt forslag punkt 14 a) vart vedteke som innstilling til fylkesutvalet med 10 røyster (Sp, A, KrF, H) mot 2 røyster (Frp) for Bahus sitt forslag og begge forslaga fall.

Angeltveit sitt forslag 14 a) fekk 3 røyster (V, MDG, SV) og fall.

Fylkesrådmannen sitt forslag punkt 14 b) og c) vart vedteke som innstilling til fylkesutvalet med 13 røyster (Sp, SV, A, KrF, V, MDG, H) mot 2 røyster (Frp) for Bahus sitt forslag.

Fylkesrådmannen sitt forslag 14 d) vart vedteke som innstilling til fylkesutvalet med 12 røyster (Sp, SV, A, KrF, MDG, H) mot 2 røyster (Frp) for Bahus sitt forslag.

Hammer sitt forslag punkt 14 d) fekk 2 røyster (SV, MDG) og fall.

Innstilling til fylkesutvalet

1. Bybanen er ein suksess og Fylkesutvalet ønskjer å bygge vidare på dei investeringane som er gjort. I regionale planar og Kollektivstrategi for Hordaland er Bybanen ei prioritert satsing. Vidare utbygging av bybane gjennom sentrum vil dessutan utløyse meir kapasitet i eksisterande infrastruktur.
2. Fylkesutvalet understrekar viktigheita av å utvikle eit heilskapleg og gjennomgåande kollektivtilbod som er attraktivt for dei reisande, er godt integrert i bybiletet, føreseieleg, med høg frekvens og god framkomst. Fylkesutvalet meiner at Bybanekonseptet gjev riktig kapasitet for ein by på storleiken til Bergen, og at det er rett å halde fram med same konsept. Å legge til rette for at to separate konsept skal koplast i sentrum vil gi unødig store driftsutfordringar og arealkrevjande løysingar.
3. Fylkesutvalet meiner at det supplerande busstilbodet mellom sentrum og Åsane må sikrast god framkomst, kort reisetid og funksjonelle bytepunkt. Det bør særleg fokuserast på følgande to område: Framkomsten for bussar i krysset på Nygårdstangen i retning Bergen busstasjon og koplinga mellom Åsane terminal og vegnettet rundt terminalen.

4. Fylkesutvalet er tilfreds med at sykkelveg langs Bybanen til Åsane vert regulert som ein del av bybaneprosjektet. Fylkesutvalet rår til at tilrettelegging for gåande og syklande vert prioritert, men at standarden på sykkelvegane i sentrumsområda må bli vurdert i høve til tilgjengeleg areal og andre trafikantar sine behov.
5. Fylkesutvalet merkar seg at Bergen kommune har gjort vedtak om å regulere alternativ med forlenging av Fløyfjellstunnelen for å frigjøre Åsaneveien for bybanetråsé. Fylkesutvalet aksepterer denne løysinga til tross for at det aukar økonomisk risiko og kompleksitet i prosjektet. Fylkesutvalet føreset at planarbeidet sikrar mest mogeleg samtidighet i utbygginga av bybane og forlenga Fløyfjellstunnel.
6. Fylkeskommunen er tiltakshavar, eigar og ansvarleg for drift av Bybanen og må vere tett kopla til den overordna styringa av prosjektet. Fylkesutvalet rår til at det etablerast ei administrativ styringsgruppe som kan fylge reguleringsarbeidet jamleg med fokus på kostnadskontroll og problemstillingar av overordna og prinsipiell art. Fylkesutvalet rår til at styringsgruppa utformer ei prosjektbestilling som ramme for arbeidet med reguleringsplan.
7. Det er viktig å skape grunnlag for omforeinte løysingar i den vidare i planprosessen. Fylkesutvalet rår til at det vert lagt inn tid i framdriftsplanen til å gjennomføre politisk forankring av konklusjonane for skissefasen i framdriftsplanen.
8. For å sikre gjennomføring av Bybanen BT5 til Åsane må det bli arbeidd med å redusere risiko og kompleksitet i prosjektet i så stor grad som mogleg. Fylkesutvalet meiner kostnader må bli drøfta som del av arbeidet med reguleringsplanen. Det må bli planlagt for eit realistisk prosjekt der ein søker kostnadsreduserande tiltak, særleg i høve til depot, tunnel og haldeplassar, samt driftskostnader knytt til buss, bane og infrastruktur. Den administrative styringsgruppa (jf. vedtakspunkt 6) skal bidra til slik kostnadsstyring gjennom å syte for at konkrete løysingar i planarbeidet held seg innanfor rammene av eit realistisk finansieringsopplegg.
9. Fylkesutvalet meiner at statleg andel i finansieringa av prosjektet bør aukast. Fylkesutvalet meiner spesielt at forlenging av Fløyfjellstunnel og sykkelveg med riksvegfunksjon må sikrast statleg finansiering. Fylkesutvalet rår til at ein i prosjektet har fokus på å sikre private bidrag til finansiering gjennom utbyggingsavtaler.
10. Fylkesutvalet rår til at det vert utarbeidd ein trafikkplan som tek utgangspunkt i stenging av Torget/Bryggen for gjennomkjøring med privatbil. I arbeidet må det bli vurdert ei løysing med mogelegeitet for tovegs trafikk i eitt løp i Fløyfjellstunnelen slik at ein sikrar trafikkavvikling ved planlagt stenging av Fløyfjellstunnelen. Fylkesutvalet ser det som viktig at trafikkplanen vurderer tiltak i høve til:
  - a. Trafikk som kan vere i konflikt med framkomst til bybanen.
  - b. Den trafikale belastninga for dei kulturhistoriske miljøa i sentrum og Sandviken.
  - c. Den trafikale belastninga for bebarane i sentrum og Sandviken.
  - d. Fylkesutvalet er samd i Bystyret i Bergen sitt ønskje om at det må etablerast kollektivfelt i Fløyfjellstunnelen.
11. *Delstrekning 1 - Kaigaten – Sandbrogaten*
 Traseen som er lagt til grunn i oppstartmeldinga er i samsvar med fylkesutvalet si tilråding av 31.10.2013 om dagløsing gjennom sentrum og over Bryggen. Fylkesutvalet ser utfordringar for kulturminne som må løysast, og understreker at vedtaket vart gjort med visse vilkår som må bli oppfylt gjennom reguleringsarbeidet:
  - a. Fylkesutvalet føreset:
    - i. at ein fjernar, eller sikrar fjerna, det meste av ordinær biltrafikk framom Bryggen.
    - ii. at ein ikkje set opp gjerder eller andre fysiske hindringar framom Torget og Bryggen.

- iii. at ein finn akseptable løysingar for køyreleidningsanlegg
- b. Som avbøtande tiltak knytt til barriereverknad ber fylkesutvalet om at ein ser nærmere på:
  - i. Batteri eller andre energiberarar som straumkjelde framfor Torget og Bryggen.
  - ii. Reduksjon av barriereverknaden for verdsarvstaden Bryggen i form av kotehøgde for bybanesporet.
  - iii. Auka avstand til Finnegården.
- c. Fylkesutvalet viser til Riksantikvaren sine krav om at ein må finne akseptable løysingar for kulturlaga i Øvregaten og Sandbrogaten, og ser det som viktig å ha fokus på konsekvensane dette kan ha for kostnad og framdrift.

12. Delstrekning 2 Sandbrogaten – Eidsvågtunnelen

På denne strekninga er det avvik mellom Fylkesutvalet si tilråding av 31.oktober 2013 og det Bergen kommune har lagt til grunn for oppstartsmeldinga.

- a. Fylkesutvalet ser at kostnadene knytt til tunnel og underjordisk haldeplass bak Sandviken kyrkje er særskilt høge. Fylkesutvalet rår derfor til at ein gjennom heile planprosessen har særskilt merksemd på val av løysingar som kan redusere kostnader/risiko for auka kostnader. Samstundes viser fylkesutvalet til at kulturminneområdet i Sandviken er viktig for utforming av trase.
- b. Fylkesutvalet føreset at reguleringsplanarbeidet tek omsyn til kulturminnet og kulturmiljøet rundt Måseskjæret.

13. Delstrekning 3 Eidsvågtunnelen – Tertneskrysset

- a. På denne strekninga er traseen som ligg til grunn for oppstartsvarselet i hovudsak i tråd med Fylkesutvalet si tilråding. Fylkesutvalet støttar kommunen i å vurdere eit alternativ med trasé på vestsida av Griggastemma for å undersøke potensialet for byutvikling.

14. Delstrekning 4 Tertneskrysset – Vågsbotn

- a. Traséen som er lagt til grunn for oppstartsvarselet er i tråd med Fylkesutvalet si tilråding om å gå gjennom Åsane senter og vidare i tunnel til Nyborg. Endring av trasé for Nyborgstunnelen gir rom for å vurdere nye løysingar. Fylkesutvalet rår til ei dagløysing mellom Åsane senter og Vågsbotn. Ved å krysse E39 i bru vil ein kunne bidra til å dempe barriereverknadene av europavegen og opne for gode løysingar for gåande og syklande.
- b. Åsane terminal er den klart største bydelsterminalen med omsyn til passasjertal og tal på bussar. Fylkesutvalet rår til at tilkomst for buss til terminalen og tilrettelegging for terminalen som bytepunkt mellom buss og bane vert prioritert i planarbeidet.
- c. Åsane har vesentleg potensial for auka sykkelandel, men Fylkesutvalet vurderer at potensialet er størst for bydelsinterne reiser og vil prioritere aksane frå bustadområda og inn mot kollektivterminal og haldeplassar.
- d. Fylkesutvalet er positive til at ein i planarbeidet skal vurdere ulike lokalitetar for å etablere innfartsparkering i Åsane bydel.

Protokollmerknad frå Frp

Framstegspartiet er uroa for kostnadane for Bybane-prosjektet og måten det skal finansierast på.

Framstegspartiet er og sterkt motstandar av dagløysing over Bryggen slik det kjem fram i planen.

Framstegspartiet sine representantar i utval for miljø og samferdsel vil gå for innstillinga med desse kommentarane, men vil jobba i gruppa fram mot handsaming i utval for kultur, idrett og regional utvikling og endeleg i fylkesutvalet.